

Обґрунтування
до питання про схвалення проекту постанови НКРЕКП
«Про затвердження Змін до постанови НКРЕКП від 30 вересня
2015 року № 2494 та внесення змін до Типового договору розподілу
природного газу»

Відповідно до положень статті 4 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон України) до компетенції Регулятора на ринку природного газу належать, зокрема, затвердження кодексу газорозподільних систем. Крім того, відповідно до положень статті 40 Закону України типовий договір розподілу природного газу затверджується Регулятором.

Так, на виконання вимог Закону України, постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 було затверджено Кодекс газорозподільних систем (далі – Кодекс ГРМ) та постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2498 було затверджено Типовий договір розподілу природного газу (далі – Типовий договір).

Разом з тим, на підставі аналізу результативності дії нормативно-правових актів НКРЕКП, зокрема Кодексу ГРМ та Типового договору, Регулятором було виявлено деякі проблемні аспекти, які можливо усунути шляхом внесення відповідних змін.

У зв'язку із зазначеним, керуючись положеннями статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», з метою удосконалення положень Кодексу ГРМ та Типового договору, оптимізації нормативно-правової бази, а також забезпечення захисту прав споживачів природного газу, Департаментом із регулювання відносин у нафтогазовій сфері було розроблено проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до постанови НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2494 та внесення змін до Типового договору розподілу природного газу» (далі – Проект постанови).

Зазначеним Проектом постанови передбачається внесення змін до Кодексу ГРМ та Типового договору, у частині врегулювання положень щодо:

порядку встановлення, розміру та режиму використання охоронної зони об'єктів ГРМ;

строків проведення перевірки вузла обліку перед введенням його в експлуатацію;

порядку визначення необлікованих об'ємів природного газу та зміни їх режиму нарахування побутовому споживачу;

удосконалення порядку організації приладового обліку в точці вимірювання;

припинення розподілу природного газу;

порядку облаштування точок вимірювання засобами дистанційної передачі даних;

узгодження норм Кодексу ГРМ з Правилами безпеки систем газопостачання, затвердженими наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15.05.2015 № 285.

Враховуючи вищезазначене, з метою удосконалення нормативно-правових актів, які регулюють відносини на ринку природного газу, Департамент із регулювання відносин у нафтогазовій сфері пропонує:

1. Схвалити проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до постанови НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2494 та внесення змін до Типового договору розподілу природного газу».

2. На виконання положень статті 15 Закону України «Про національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» оприлюднити проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до постанови НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2494 та внесення змін до Типового договору розподілу природного газу» на офіційному веб-сайті НКРЕКП www.nerc.gov.ua з метою одержання зауважень і пропозицій від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших зацікавлених осіб.

3. На виконання постанови НКРЕКП від 30.06.2017 № 866 «Про затвердження Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у разі надходження зауважень та пропозицій протягом встановленого строку, провести відкриті обговорення проекту постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до постанови НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2494 та внесення змін до Типового договору розподілу природного газу», що має ознаки регуляторного акту.

**Директор Департаменту із регулювання
відносин у нафтогазовій сфері**

Т. Рябуха

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін до постанови НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2494 та внесення змін до Типового договору розподілу природного газу

Відповідно до статті 4 Закону України «Про ринок природного газу» та статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до постанови НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2494 «Про затвердження Кодексу газорозподільних систем», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1379/27824, що додаються.

2. Внести до Типового договору розподілу природного газу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2498, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1384/27829, такі зміни:

1) пункт 8.2 розділу VIII викласти в такій редакції:

«8.2. У разі порушення Споживачем строків оплати за цим Договором він зобов'язаний сплатити пеню в розмірі 0,01 відсотка суми боргу за кожен день прострочення. Загальний розмір нарахованої пені не може перевищувати 100 відсотків загальної суми боргу.

Нарахування пені починається з першого робочого дня, наступного за останнім днем граничного строку здійснення оплати за цим Договором.

Нарахування пені здійснюється з 01 січня 2019 року.»;

2) у підпункті 2 пункту 9.2 розділу IX слова «або перевищення його місячного підтвердженого обсягу природного газу» виключити;

3) пункт 12.3 розділу XII доповнити новим абзацом такого змісту:

«У разі зміни власника об'єкта, підключеного в установленому порядку до газорозподільної системи Оператора ГРМ, та необхідності укладення Договору з новим власником Договір з попереднім власником розривається Оператором ГРМ в односторонньому порядку. При цьому одностороннє розірвання договору не звільняє попереднього власника від виконання зобов'язань у частині оплати наданих послуг.».

3. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її опублікування в офіційному друкованому виданні – газеті «Урядовий кур'єр», крім абзацу п'ятого пункту 5 Змін до постанови НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2494, який набирає чинності з 02 серпня 2018 року.

Голова НКРЕКП

Д. Вовк

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної
комісії, що здійснює
державне регулювання у
сферах енергетики та
комунальних послуг
№ _____

Зміни
до постанови НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2494

I. В абзаці першому пункту 4 постанови слова «використовуються в побуті» замінити словами «встановлені на об'єктах побутових споживачів».

II. У Кодексі газорозподільних систем:

1. Абзац сімнадцятий пункту 4 глави 1 розділу I після слів «які здійснюються» доповнити словами, знаками та символами «суб'єктами судово-експертної діяльності, діяльність яких визначається Законом України «Про судову експертизу»,».

2. У розділі III:

1) абзац третій пункту 2 глави 1 викласти в такій редакції:
«Технічне обслуговування внутрішньобудинкових газових мереж у багатоквартирному будинку здійснюється на умовах договору, укладеного між його співвласниками (балансоутримувачем, управителем) і суб'єктом, що має право на виконання таких робіт.»;

2) главу 4 викласти в такій редакції:

«4. Охоронні зони газорозподільної системи

З метою забезпечення безпечної експлуатації об'єктів ГРМ встановлюються охоронні зони. Порядок встановлення, розмір та режим використання охоронної зони об'єктів ГРМ визначаються Правилами безпеки систем газопостачання, затвердженими наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15 травня 2015 року № 285, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 08 червня 2015 року за № 674/27119 (далі – ПБСГ) та іншими актами законодавства.»;

3) абзац перший пункту 3 глави 5 викласти в такій редакції:

«3. Власники газових мереж, у тому числі побутові споживачі та власники внутрішньобудинкових систем газопостачання (балансоутримувачі, управителі), які згідно з актом розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін відповідають за експлуатацію цих мереж та їх складових, забезпечують належну їх експлуатацію згідно з чинним законодавством, у тому числі ПБСГ, зокрема, укладають відповідний договір із суб'єктом господарювання, який має дозвіл на виконання таких робіт.».

3. Абзац п'ятий пункту 13 глави 2 розділу V після слів «мережі зовнішнього газопостачання» доповнити знаками та словами «, у тому числі на вузол обліку,».

4. У розділі VI:

1) пункт 1 глави 3 доповнити новими абзацами такого змісту:

«За однією поштовою адресою укладається один договір розподілу природного газу з побутовим споживачем.

У разі коли об'єкт побутового споживача перебуває у власності (користуванні) кількох осіб, укладається один договір з одним із співвласників (користувачів) за умови письмової згоди всіх інших співвласників (користувачів), про що робиться відмітка в заяві-приєднанні.»;

2) у главі 7:

у пункті 1:

у підпункті 5 слова «неповернення Оператору ГРМ заяви-приєднання до умов договору розподілу природного газу чи» виключити;

абзац другий підпункту 11 викласти в такій редакції:

«У разі якщо припинення газопостачання (розподілу природного газу) на об'єкт побутового споживача буде здійснюватися у випадках, визначених у підпунктах 1 – 5 (крім випадку подання споживачем письмової заяви про припинення газопостачання), 9 цього пункту, Оператор ГРМ має надати повідомлення про припинення газопостачання/розподілу природного газу побутовому споживачу (з позначкою про його вручення) не менше ніж за три доби до запланованої дати припинення газопостачання (розподілу природного газу). При цьому в повідомленні мають бути зазначені підстави та дата припинення газопостачання (розподілу природного газу).»;

пункт 4 доповнити новим абзацом такого змісту:

«У разі відмови споживача від підписання акта про припинення газопостачання (розподілу природного газу) фіксація припинення газопостачання (розподілу природного газу) повинна підтверджуватися відеозйомкою, про що зазначається в акті про припинення газопостачання (розподілу природного газу), та/або підписом акта про припинення газопостачання (розподілу природного газу) однієї незаінтересованої особи

(представник житлово-експлуатаційної організації, балансоутримувач або управитель будинку, виборна особа будинкового, вуличного, квартального чи іншого органу самоорганізації населення або представник органу місцевого самоврядування тощо) за умови посвідчення такої особи. Акт про припинення газопостачання (розподілу природного газу) у цьому випадку надсилається споживачу рекомендованим поштовим відправленням.»;

у пункті 7:

після слів «реконструкції чи технічного переоснащення» доповнити словами «або з інших причин»;

доповнити пункт новим абзацом такого змісту:

«Припинення газопостачання за ініціативою споживача здійснюється, зокрема, шляхом перекриття та опломбування запірних пристроїв або встановлення інвентарної заглушки та її опломбування.

Постачання/розподіл природного газу вважається припиненим за умов наявності пломб Оператора ГРМ на запірних пристроях, інвентарних заглушках тощо, що зафіксовано відповідним актом.».

5. У пункті 3 глави 4 розділу IX:

абзац шостий доповнити реченням такого змісту:

«У разі якщо на об'єкті споживача зареєстрована одна особа та розподіл природного газу в установленому законодавством порядку не припинявся у випадку її тимчасової відсутності, перерахунок об'єму розподіленого/поставленого природного газу, пов'язаний з її тимчасовою відсутністю, не здійснюється.»;

абзац сьомий викласти в такій редакції:

«Якщо побутовий споживач, не забезпечений лічильником газу (індивідуальним або загальнобудинковим), відмовляється від його встановлення за рахунок Оператора ГРМ (що підтверджується актом про відмову від встановлення загальнобудинкового/індивідуального вузла обліку, складеним за формою, визначеною в додатку 18 до цього Кодексу), фактичний об'єм спожитого (розподіленого) природного газу по побутовому споживачу за відповідний календарний місяць визначається за граничними об'ємами споживання природного газу населенням, визначеними в додатку 15 до цього Кодексу. При цьому складання/розгляд акта про відмову від встановлення загальнобудинкового/індивідуального вузла обліку здійснюється у порядку складання/розгляду актів про порушення, визначеному главою 5 розділу XI цього Кодексу.».

6. У розділі X:

1) у главі 2:

абзац одинадцятий пункту 2 після слів «штуцера лічильника на відстані» доповнити словом «від»;

абзац шістнадцятий підпункту 2 пункту 4 викласти в такій редакції:

«У випадку нового приєднання фактична максимальна витрата лічильника газу не повинна бути більша/менша в 1,6 разів за максимальну витрату газоспоживаючого обладнання. Вимоги положень цього абзацу не поширюються, якщо витрата газу встановленого (або такого, що проектується) газового обладнання менша $1,5 \text{ м}^3/\text{год.}$ »;

пункт 5 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Вимоги абзаців другого та третього цього пункту застосовуються до нових приєднань.»;

2) пункт 1 глави 3 доповнити новим абзацом такого змісту:

«При встановленні на комерційному ВОГ засобу дистанційної передачі даних, який належить Оператору ГРМ, на території чи у приміщенні споживача (суміжного суб'єкта ринку природного газу) між Оператором ГРМ та споживачем (суміжним суб'єктом ринку природного газу) має бути укладений договір про відповідальне зберігання такого засобу дистанційної передачі даних на весь строк його експлуатації.»;

3) пункт 7 глави 4 після слів «пересувних вимірювальних комплексів» доповнити символами та словами «(строк проведення такої перевірки не повинен перевищувати п'яти робочих днів у міській місцевості та семи робочих днів у сільській місцевості)»;

4) главу 10 викласти в такій редакції:

«10. Порядок проведення експертизи ЗВТ та пломб

1. Якщо під час перевірки (обстеження) комерційного ВОГ або при контрольному огляді вузла обліку за домовленістю сторін або ініціативою Оператора ГРМ чи споживача (суміжного суб'єкта ринку природного газу) буде ініційована експертиза щодо перевірки пошкодження пломб/ЗВТ чи несанкціонованого втручання в роботу ЗВТ, вони мають діяти з урахуванням положень цієї глави.

2. Після зняття ЗВТ та/або пломби, пломбувального матеріалу, на якому встановлено пломбу, чи гвинта, на якому закріплено пломбувальний матеріал (далі – пломба), у присутності сторін пломба або ЗВТ пакується в пакет з поліетилену чи з іншого цупкого матеріалу (або в транспортну тару, що передбачена заводом-виробником та зазначена в паспорті на ЗВТ), який опломбовується пломбою Оператора ГРМ з унікальним номером та, за бажанням, пломбою споживача (суміжного суб'єкта ринку природного газу). При цьому представник Оператора ГРМ складає протокол щодо направлення ЗВТ та/або пломби на експертизу (по одному екземпляру для кожної сторони), в якому чітко зазначає:

- 1) поштову адресу місця проведення експертизи;
- 2) контактний телефон особи Оператора ГРМ (для уточнення інформації щодо часу та місця проведення експертизи);
- 3) сторону, відповідальну за доставку ЗВТ та/або пломби на експертизу;
- 4) дату останньої повірки ЗВТ.

Сторона, відповідальна за доставку ЗВТ та/або пломби, визначається за домовленістю сторін (в іншому разі Оператором ГРМ). Сторона, відповідальна за доставку ЗВТ та/або пломби на експертизу, персонально відповідає за цілісність пломби, встановленої на пакеті (тарі).

У разі відмови споживача (суміжного суб'єкта ринку природного газу) від поставлення підпису в протоколі про направлення ЗВТ та/або пломби на експертизу про це в протоколі робиться відповідний запис, а його другий екземпляр надсилається поштою.

3. Експертизу ЗВТ та/або пломби проводять в установленому законодавством порядку суб'єкти судово-експертної діяльності, діяльність яких визначається Законом України «Про судову експертизу» та які мають кваліфікацію для підтвердження факту несанкціонованого втручання споживачем в роботу ЗВТ.

Після проведення експертизи лічильника газу проводиться його позачергова повірка згідно з ДСТУ 2708-99 «Метрологія. Повірка засобів виміральної техніки. Організація та порядок проведення».

4. Якщо при обстеженні пакувального пакета (тари) виявляється факт пошкодження пломби, встановленої на пакувальному пакеті (тарі), або пакувальний пакет з пломбою/ЗВТ не буде доставлений відповідальною стороною на дату засідання комісії, а відповідальною стороною за його доставку на експертизу був визначений:

Оператор ГРМ – об'єм розподіленого природного газу на період відсутності ЗВТ розраховується за середньодобовими (для неповної доби за середньогодинними) значеннями за попередні три аналогічні періоди споживання природного газу незалежно від висновків експертизи ЗВТ (у разі її проведення), а при направленні на експертизу пломби – перерахунки та нарахування за таких обставин не проводяться;

споживач (суб'єкт ринку природного газу) – факт пошкодження пломби або недоставка на експертизу пакувального пакета має розглядатися як підтвердження фактів (підозр), визначених у протоколі, з відповідними наслідками, передбаченими цим Кодексом.

5. За вимогою споживача/Оператора ГРМ може здійснюватися додаткова експертиза пломби чи ЗВТ у частині дослідження матеріалів, речовин, з яких

виготовлені ЗВТ чи пломба, відповідними органами та установами, передбаченими законодавством.

6. Відповідно до висновків експертизи проводяться відповідні подальші заходи, передбачені цим Кодексом.».

7. У главі 3 розділу XI:

1) у пункті 1 цифру «X» замінити цифрами «15»;

2) в абзаці другому пункту 3 слова «за граничними об'ємами» замінити словами та цифрами «виходячи з 70 відсотків граничних об'ємів»;

3) пункт 8 викласти в такій редакції:

«8. У разі виявлення Оператором ГРМ пошкодження лічильника газу, внаслідок чого витрата (споживання) природного газу лічильником газу не обліковується або обліковується некоректно (не в повному обсязі), та за умови відсутності несанкціонованого втручання в роботу лічильника газу визначення об'єму спожитого природного газу здійснюється, виходячи з 70 відсотків граничних об'ємів споживання природного газу населенням з урахуванням усіх газових приладів і пристроїв за період з дня останнього контрольного зняття показань лічильника (контрольного огляду вузла обліку або його перевірки) до дня виявлення порушення (але не більше ніж за 6 місяців) та з урахуванням строку на його усунення.

У разі виявлення Оператором ГРМ позаштатного режиму роботи лічильника газу, внаслідок чого витрата (споживання) природного газу лічильником газу не обліковується або обліковується некоректно (не в повному обсязі), та за умови відсутності несанкціонованого втручання в роботу лічильника газу визначення об'єму спожитого природного газу здійснюється, залежно від середньомісячного (середньодобового) обсягу споживання природного газу за аналогічний період (опалювальний або міжопалювальний) попереднього року або фактичний період споживання (опалювальний або міжопалювальний), якщо він становить менше шести місяців за період з дня останнього контрольного зняття показань лічильника (контрольного огляду вузла обліку або його перевірки) до дня виявлення порушення (але не більше ніж за 6 місяців) та з урахуванням строку на його усунення.

У разі своєчасного (до виявлення порушення представником Оператора ГРМ) письмового повідомлення споживачем Оператора ГРМ про позаштатний режим роботи лічильника газу, внаслідок чого витрата (споживання) природного газу лічильником газу не обліковується або обліковується некоректно (не в повному обсязі), та за умови відсутності несанкціонованого втручання в роботу лічильника газу, процедура, передбачена абзацом другим цього пункту, не застосовується, а визначення об'єму спожитого природного газу здійснюється, залежно від середньомісячного (середньодобового) обсягу

споживання природного газу за аналогічний період (опалювальний або міжопалювальний) попереднього року або фактичний період споживання (опалювальний або міжопалювальний), якщо він становить менше шести місяців за період з дня письмового повідомлення споживачем Оператора ГРМ про позаштатний режим роботи лічильника газу та з урахуванням строку на його усунення.»;

4) у пункті 10 цифру «8» замінити цифрою «9».

8. Доповнити Кодекс додатком 18, що додається.

Директор Департаменту
із регулювання відносин
у нафтогазовій сфері

Т. Рябуха

(найменування оператора газорозподільної системи та його структурного підрозділу)

_____ (місце складання)

«___» _____ 20__ року
(дата складання)

**Акт
про відмову від встановлення загальнобудинкового/індивідуального вузла обліку**

№ _____

1. Цей Акт складений: _____
(прізвища, імена, по батькові, посади представників оператора ГРМ,

номери посвідчень)

за участю споживача (його представника): _____
(прізвище, ім'я, по батькові споживача/його представника)

2. На дату складання цього Акта на об'єкті: _____
(назва, опис об'єкта тощо)

за адресою: _____
(місцезнаходження, за яким виявлено порушення)

встановлено відмову споживача від встановлення вузла обліку природного газу: _____
(вказати вид вузла обліку: загальнобудинковий/індивідуальний)

3. За виявленими порушеннями споживачу необхідно: _____

(вказати заходи з надання погодження встановлення загальнобудинкового вузла обліку/надання доступу на встановлення індивідуального вузла обліку)

4. Інша необхідна інформація та вимоги: _____

5. До Акта про порушення додається: _____.

6. Комісія Оператора ГРМ з розгляду складеного Акта про відмову від встановлення загальнобудинкового/індивідуального вузла обліку буде проводити засідання «___» _____ 20__ року за поштовою адресою _____ контактний тел. _____.

На засідання комісії запрошується споживач або уповноважена ним особа. У разі неявки на засідання комісії цей Акт розглядається без участі споживача або уповноваженої особи.

Цей Акт склали:

Представники Оператора ГРМ:

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

З Актом ознайомлений
споживач (його представник):

(підпис)

(ініціали, прізвище)

З Актом ознайомлені
свідки (за наявності):

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Примітка. У разі відмови споживача або його представника, у присутності якого було складено Акт про відмову від встановлення загальнобудинкового/індивідуального вузла обліку, від підпису цього Акта в місці підпису споживача зазначається: «Від підпису відмовився».

Зауваження споживача (його представника) до складеного Акта про відмову від встановлення загальнобудинкового/індивідуального вузла обліку:

